

19è CICLE DE SORTIDES DE CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY SERINYÀ

6a sortida – diumenge, 15 de maig de 2022

Centre d'Estudis Comarcals i Centre Excursionista de Banyoles

---

Plaça de l'Ajuntament. Pla de Martís. Aulina reclamadora. Mirador de la Torre de l'Hereu. La Central i la resclosa. Aiguabarreig rius Ser i Fluvià. Nucli de Serinyà.

Tot just iniciada la caminada, enfront nostre tenim la masia de **can Carreres** (s. XIV-XVIII), un edifici de planta rectangular amb una galeria porticada adossada a migdia, l'element més singular d'aquesta casa. Ben aviat travessem el **Serinyadell** per un pont. Podem observar, a l'esquerra, **els rentadors** que encara s'utilitzen en l'actualitat per rentar-hi roba i fer petar la xerrada.

Un cop hem sortit del poble pel carrer de Figueres arribem a **cal Cau de Dalt** i passada la casa trenquem a l'esquerra per anar a trobar el gran espai obert del **pla de Martís**, on podrem anar gaudint d'unes panoràmiques esplèndides mirem on mirem. En arribar a una caseta de pou, que té un noguer de quatre besses a prop seu, enforcarem amb l'antic camí ral que unia Banyoles amb Dosquers, per on de fa poc passa la via verda comarcal (i que, de fet, ja no deixarem fins passada la Central de Serinyà). Hi tombarem, en direcció nord, fins a arribar als **Quatre Camins**, en el punt on creuem la carretera asfaltada que enllaça el veïnat de Martís amb Serinyà.

Marxem entre camps i arribem a un petit bosquet d'aulines on deixem, a la dreta, un corriol que ens duria a les instal·lacions d'aeromodelisme del pla de Martís. Quan ja portem una estona caminant entre camps, enmig d'un i pel costat de llevant podem veure un bonic exemplar d'aulina força a tocar de dos pins solitaris de la varietat pi de llei o pi pinyer. Aviat entrarem en un rodal d'aulines i podrem admirar l'**Aulina Reclamadora** del pla de Martís. Tant aquesta com l'anterior diuen que havien estat usades com a reclamadores, arbres modelats per l'home per tal de caçar ocells amb el sistema de reclam i de palletes untades de vesc. A ponent i a l'altre costat de l'aulina, veiem una gran pila de pedres: és un pedreguer o pataquer, un piló de rocs arrencats dels camps per tal

de preparar-los per al conreu.

Després d'haver deixat la casa de Cruilles a la nostra esquerra, seguint a la dreta arribarem a una mena d'illeta on es trifurca el camí: el de l'esquerra entra a la Torre de l'Hereu, el de la dreta du al veïnat de Martís i el del mig baixa cap al Fluvià. Nosaltres agafarem el de l'esquerra per acostar-nos a la Torre de l'Hereu, tenint en compte que ens trobem en una propietat privada. **La Torre de l'Hereu**, d'època incerta, és una masia fortificada amb una torre de planta quadrada a dues aigües assentada directament damunt d'un aflorament rocós amb una masia annexa de planta rectangular i coberta a dos vessants, restaurada parcialment. A banda de la casa, l'interès d'aquest indret rau també en el magnífic mirador sobre la zona de l'illa de Fares i el riu Fluvià que hi ha al darrere de les edificacions.

Retornats a la illeta divisòria de camins, prendrem el que baixa decididament cap al Fluvià. Just abans d'arribar al camí de les Centrals, al marge esquerre, podrem veure un **forn de calç**. Les cases importants (en aquest cas la Torre de l'Hereu) solien tenir forns d'aquesta mena per anar-se proveint de material per a la construcció i arranament de les seves propietats.

Un cop al camí de les Centrals, el seguirem cap a l'esquerra, tot marxant per uns indrets dominats per la verdor de la vegetació de ribera i amb el riu molt a prop nostre. Poc abans de passar pel mig de les primeres construccions de la Central de Serinyà, si ens aboquem al Fluvià, veurem una deu abundosa que raja al peu del marge del riu: és la **font de la Torre de l'Hereu**.

Central de Serinyà i resclosa. La Central de Serinyà, amb una producció mitjana anual que s'acosta al milió de kW, és una de les cinc (juntament amb la de Martís o del Mig, la d'Esponellà, la de Vilert i la d'Orfes) que es van construir en aquest tram del Fluvià entre els anys 1917 i 1918.

Abans d'iniciar la tornada cap a Serinyà, ens acostarem a la riba del riu per veure la part final de la **Reserva de fauna salvatge de l'Illa de Fares i l'aiguabarreig dels rius Ser i Fluvià**. Aquesta reserva està situada entre els termes municipals de Serinyà, Sant Ferriol i Maià de Montcal. El que havia estat una illa al riu, actualment és una península amb una superfície de 65 Ha, que només en casos de crescudes importants torna a convertir-se en illa. Els meandres del riu, els canyissars a prop de la resclosa, els codolars i la vegetació de ribera, a banda de la tranquil·litat de l'indret, fan que sigui un espai de gran interès ecològic i un dels principals punts de nidificació d'aus aquàtiques de la comarca. Encara apartant-nos del camí de tornada, ens arribarem fins al **pont de les Planetes**, que pren el nom d'una casa propera i que travessa la part final del Ser, un indret d'aigua, fresc i d'una bellesa especial.

Ara sí recularem pel camí de les Centrals fins a deixar-lo al cap de poc per enfilar-nos en suau pujada per corriols i camins que ens aniran portant de tornada al poble. En arribar a un camp que vorejarem per un terreny argilós, podrem veure al fons la casa de la Canova de l'Illa, ja a l'altra riba del Ser (que passa enfondit i no veiem des d'on ens trobem). A costat d'aquesta casa, ben visible des d'on som, destaca la capçada de **l'Aulina Grossa**. Al cap de poc arribarem a un camí apte per a vehicles i un xic enllà trobarem unes boniques formacions rocoses de pedra calcària, amb algunes falgueres, al marge esquerre del camí. Anirem trobant diverses cases i trencalls i, pel carrer d'Esponellà, accedirem al centre del poble de Serinyà.

